

La Salvació és present

Carta de l'Abat General OCist per la Pasqua 2020

Estimats,

davant el fet que l'emergència creada per l'epidèmia de coronavirus persisteix i es torna més punyent per a molts, em voldria fer proper a tots vosaltres amb una segona Carta, per intercanviar encara una paraula que incrementi la comunió, i per aprofundir també en el significat que aquesta circumstància pot tenir per a tots nosaltres a la llum de la Pasqua que ja s'acosta. Com més aprofundim el sentit i el missatge de l'experiència que estem vivint, més la represa d'allò que anomenàvem vida "normal" serà un "tirar llac endins, en aigües profundes" (cf. Lc 5,4) i no tan sols un estèril, probablement impossible retorn a com estàvem abans. Perquè no és veritat que abans de l'epidèmia estiguéssim bé, immersos en una cultura i en una organització econòmica i social en la qual els desigs sovint eren creats per l'avidesa d'uns pocs i no per la natura del nostre cor i per la necessitat dels més pobres.

L'horitzó del desert

La situació que ara vivim s'assembla cada vegada més, al meu entendre, a una marxa pel desert. En el desert, com en alta mar, l'horitzó no és definit. Al desert no ens podem orientar mirant l'horitzó, que sovint es transforma en un miratge. Fins fa pocs mesos o setmanes, semblava que el nostre camí, la nostra cursa es dirigien cap a un horitzó projectat per nosaltres. Caminàvem segurs perquè tot estava establert, fixat, programat per endavant. I ara ens hem adonat que aquest horitzó era un miratge, una falsa promesa. I ara què? Com podem reprendre el camí? En quina direcció hem d'anar?

En aquest temps de Quaresma la litúrgia ens recorda sovint la travessa del desert del poble d'Israel. Déu va permetre que els Israelites anessin errants pel desert durant quaranta anys per tal d'anar-los educant per entrar a la Terra promesa. Així el poble va aprendre a deixar-se portar, no mirant l'horitzó, sinó fent atenció a la presència de Déu. El camí del poble era guiat pel núvol que manifestava la presència constant de

Déu i la seva voluntat. “Quan el núvol s’enlairava de damunt la tenda, els israelites aixecaven el campament i es posaven en camí, i en el lloc on el núvol s’aturava, ells hi acampaven. (...) Si el núvol s’aturava damunt el tabernacle dos dies o un mes o encara més temps, els israelites continuaven acampats i no partien; però, tan bon punt s’enlairava, aixecaven el campament.” (Nm 9,17.22)

Tot el camí del poble d’Israel s’orientava a la presència de Déu, no a allò que escrutaven o imaginaven a l’horitzó.

Tots ens preguntem: fins quan durarà l’epidèmia? Fins quan haurem d’estar tancats a les nostres cases? Quan podrem tornar a la vida normal? Són preguntes lícites i comprensibles, però no ens haurien de distreure de la veritable pregunta que ens hem de fer sempre, fins i tot quan no hi ha cap epidèmia: Ens deixem guiar per la presència de Déu?

Déu amb nosaltres

Déu no ens indica el camí sense acompanyar-nos. Déu camina sempre amb el seu poble. En Crist, l’Emmanuel, el Déu amb nosaltres, el camí que hem de recórrer és Déu mateix que camina amb nosaltres, que podem seguir sempre. Jesucrist, “Camí, Veritat i Vida” (Jn 14,6), és el veritable horitzó que guia els nostres passos en la travessia del desert de la nostra existència. Quan, com ara, ens sentim desorientats, no hauríem d’escrutar l’horitzó, mirar vers la llunyania, sinó adonar-nos una altra vegada, o potser per primera vegada, que Jesús és a prop, és amb nosaltres, ens mira i ens indica el camí: “Resta amb mi! Segueix-me!”

Ho recordava amb insistència el Papa Francesc el 27 de març, durant el moment extraordinari de pregària a la Plaça de Sant Pere: ara és “el temps d’escollir què és el que compta i què és el que passa, de separar el que és necessari del que no ho és. És el temps de recol·locar la roda de la vida cap a tu, Senyor, i cap als altres”. I afegia: “No som autosuficients, tots sols; tots sols ens enfonsem: tenim necessitat del Senyor com els antics navegants de les estrelles. Convidem Jesús a pujar a les barques de les nostres vides. Confiem-li les nostres pors, perquè ell les venci. Com els deixebles experimentarem que, amb ell a la barca, no podem naufragar. Perquè aquesta és la força de Déu: treure un bé de tot el que ens passa, també de les coses dolentes. Ell porta la calma i la serenitat en les nostres tempestes, perquè amb Déu la vida no mor mai.”

Si ens hem de concentrar en alguna cosa, àdhuc enmig de tantes preocupacions i pors, és en la presència de Crist amb nosaltres, ara i ací, en la barca sacsejada per la tempesta o perduda enmig de l’espai sense horitzó del desert que hem de travessar. Crist reconegut enmig nostre, transforma qualsevol espai hostil en camí recorregut amb ell, amb ell que és sentit i plenitud de la vida. També la mort és camí vers la plenitud de la vida, camí vers el Pare, si la vivim amb Jesús. Sant Pau se’n fa ressò quan escriu als Tessalonicencs: “Ell va morir per nosaltres, perquè visquem juntament amb ell, tant si la seva vinguda ens troba vetllant entre els vius com si ens troba dormint entre els morts.” (1 Ts 5,10)

Aquest és el missatge de la Pasqua, la presència viva del Ressuscitat en les nostres vides, en qualsevol circumstància. També ens ho recordava el Papa el 27 de març:

“Enmig de l'aïllament en el qual patim la mancança dels afectes i de les trobades, experimentant la manca de tantes coses, escoltem una altra vegada l'anunci que ens salva: ha ressuscitat i viu a prop nostre”.

Jesús va morir a la Creu per viure a prop nostre, per fer-nos viure a prop d'ell, perquè el puguem abraçar, com ens hi invita encara el papa Francesc: “Abraçar el Senyor per abraçar l'esperança: vet ací la força de la fe, que ens allibera de la por i ens infon esperança.”

Abraçar la Salvació

Viurem la Setmana Santa i la celebració de la Pasqua en la mateixa situació en què ens trobem i es troba el món des de fa algunes setmanes. L'Església ens convida a viure-la com una oportunitat oferta a tothom de concentrar-nos en l'essencial: el Misteri es fa present, és el Fill de Déu mort i ressuscitat per nosaltres. La Salvació és present, i és una Persona que “viu a prop nostre” i que podem abraçar, tot abraçant en ell la Vida que venç la mort i la Misericòrdia que venç el pecat. En ell queda superada també qualsevol distància que ens separa de Déu i dels germans, també la distància tan dramàtica i dolorosa de tots els qui en aquests dies sofreixen i moren sense la presència física dels seus éssers estimats.

Se'ns dona en Crist una proximitat espiritual dels uns amb els altres que té la consistència absoluta de la presència de Déu, de l'amor de Déu. No hi ha res més real que la presència de Déu, encara que sigui per nosaltres una presència misteriosa, perquè ens hi trobem immersos, com ho anuncia Pau als Atenesos: “En ell vivim, ens movem i som” (Ac 17,28). Però precisament quan Pau explica que aquesta presència és Jesús Ressuscitat, els atenesos se'n riuen i ja no el volen escoltar més. La vida no era per a ells prou dramàtica com per deixar-se tocar per una proposta de salvació real. Potser també molts de nosaltres escoltàvem el missatge pasqual amb superficialitat, com si no en depengués la salvació real de la nostra vida i de tot el món.

Per sant Pau aquest anunci no era una teoria: era la comunicació d'una familiaritat real amb Jesús Ressuscitat, amb aquell que, poc després, a Corint, al cor de la nit, li diu: “No tinguis por; continua parlant, no callis. Jo soc amb tu, i ningú no et posarà la mà al damunt” (Ac 18,9-10), o que, quan estava pres a Jerusalem, de nit «se li va aparèixer i li digué: “Coratge! El testimoni que has donat de mi a Jerusalem, també l'hauràs de donar a Roma”» (Ac 23,11).

La proximitat familiar del Ressuscitat és un do, és ell que se'ns dona, que viu per a això, per estar amb nosaltres amb la seva amistat. És aquesta la Salvació invencible de la nostra vida, i és d'això que estem cridats a donar testimoni. Com? En primer lloc vivint-la, lliurant-nos a aquesta intimitat de Déu amb nosaltres. La vida del qui té familiaritat amb Crist esdevé un signe fefaent i convincent de la seva presència que salva el món.

L'empremta de l'etern

Enguany commemorem el 400 aniversari de la mort de la Venerable Verònica Laparelli, monja i mística del monestir cistercenc de la Santíssima Trinitat de Cortona. El que més ens colpeix en els místics és que l'essencial del seu carisma extraordinari

consisteix al capdavant a manifestar fins a quin punt Jesús pot ser present i familiar en una vida humana ordinària. Els testimonis de les monges que van conviure amb la Venerable Verònica descriuen com la seva vida, els seus gestos, tota la seva persona, s'havien tornat, per dir-ho així, en el "calc" visible d'una Presència invisible. Per exemple, quan la Mare de Déu li feia aguantar en braços el Nen Jesús, les monges veien el contorn del cos de l'Infant en el seu vestit. O bé, com testificava la seva Abadessa, la veien "parlar amb el dolç Jesús i caminar de puntetes per l'Oratori, tot fent raonaments agradosos, mostrant una gran alegria en el rostre, però amb modèstia, tal com s'estila quan es parla amb un gran Personatge". No era una ficció, sinó el testimoni extraordinari de la seva familiaritat amb Crist. El qui era a prop d'ella no veia Jesús ans la bellesa de la seva amistat esponsal, prova evident i convincent de la presència de Crist.

Déu dona aquests carismes místics per recordar-nos que l'Esperit Sant vol oferir a tots els batejats l'experiència extraordinària en la vida ordinària de poder estar i conversar amb Crist el Senyor. I aquesta relació és la Salvació present que venç el pecat i la mort.

Precisament, tal com deia el Papa: "Abraçem el Senyor per abraçar l'esperança: vet ací la força de la fe, que allibera de la por i infon esperança." (27 de març de 2020)

Abraçar és un gest d'amistat, de familiaritat. L'abraçada és simbòlicament un intercanvi dels cors, un posar el propi cor en contacte amb el cor de l'altre, per comunicar-se el més íntim i preciós de cadascú. L'abraçada no pren, sinó que dona i acull. Potser és per això que a l'Evangelí veiem que Jesús abraça només els infants: ens va voler deixar una imatge d'abraçada gratuïta, en la pura joia d'intercanviar amor. I ens va demanar de ser com els nens per acollir, com ells, el Regne (cf. Mc 10,15-16). El Regne de Déu és l'abraçada de Crist.

En aquestes setmanes, la majoria dels fidels ha de renunciar a la comunió sacramental i és convidada a la comunió espiritual. No hem d'oblidar que la comunió espiritual amb Jesús no és tant l'alternativa a la comunió sacramental ans el seu fruit. Hem de viure sempre i a tot arreu la comunió espiritual amb Crist, la familiaritat amb ell, perquè és per a això que se'ns ha donat l'Eucaristia i tots els sagraments.

Ho expressa molt bé un autor cistercenc del segle XII, Guillem de Saint-Thierry: "Si vols, i si ho vols de debò, a qualsevol hora del dia i de la nit tens a la teva disposició [la substància del sagrament eucarístic] (...). Cada vegada que, en memòria d'aquell que va sofrir per tu, deixes que la teva ànima s'amari d'aquest esdeveniment amb tota la teva pietat i la teva fe, menges el seu Cos i beus la seva Sang; i durant tot el temps que amb amor estàs en ell i ell, per obra de la seva santedat i de la seva justícia, està en tu, ets comptat com a part del seu Cos i com un dels seus membres." (*Carta d'or*, § 119)

L'empremta de la caritat

"Part del seu Cos i com un dels seus membres". Guillem ens recorda que si el fruit del sagrament és la comunió constant amb Crist, el fruit de la veritable comunió amb Crist és sempre la comunió fraterna, la consciència que tots som membres del seu Cos. Aquesta comunió és universal, ens uneix a tota la humanitat, perquè el Fill de Déu va morir i va ressuscitar per tots. Crist va morir i va ressuscitar per aplegar tot el gènere humà en la comunitat dels redimits, dels membres del seu Cos gloriós units

fraternalment en l'amor filial envers el Pare. Des de la Creu i des del Cel, el Senyor ens hi atreu: "I jo, quan seré enlairat damunt la terra, atrauré tothom cap a mi" (Jn 12,32).

Res no imprimeix ni manifesta tant en nosaltres la presència real del Ressuscitat com permetre que la necessitat dels altres canviï la forma de la nostra persona, de la nostra vida, del nostre temps, de tot el que som o tenim. El qui dona la vida als altres esdevé empremta de Crist en el món, manifesta la seva presència que salva.

Tots i cadascun de nosaltres som cridats en aquest temps i durant tota la vida a encarnar la forma de Crist segons la múltiple riquesa del seu donar-se totalment a tots. Cada membre del seu Cos està cridat a expressar l'única i infinita caritat de Déu en la varietat inexhaurible dels carismes, de les vocacions, però també de la necessitat que hem de satisfer.

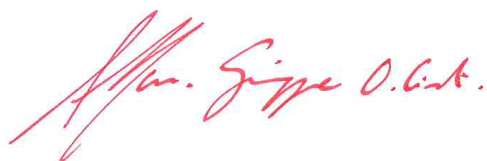
Aquest misteri l'he recordat particularment gràcies al missatge d'un infermer d'Itàlia del Nord, anomenat significativament Emmanuel, que durant aquestes setmanes treballa i es lliura a primera línia en la cura dels malalts de coronavirus. Dona veu a tants altres treballadors sanitaris que demanen l'ajut de la nostra pregària i l'oferiment de la nostra vida, i dona veu també al crit silenciós de tots els malalts, i dels seus estimats que es troben en l'angoixa.

"El meu treball s'ha basat sempre en els fonaments segurs de la pregària, viscuda com a missió envers Aquell que viu en els últims, en els qui sofreixen, i avui en els pacients de crisi respiratòria a causa del Covid-19, que està provant ben durament tot Itàlia!

Tinc la certesa que la vostra pregària és constant i agradable a Déu, però em permeto destorbar-vos per demanar-vos proximitat espiritual en la pregària.

Us demano que sigueu els nostres Aarons que ens aguanten els braços quan estem cansats i desesperançats, que estigueu a punt des dels vostres monestirs per eixugar les nostres llàgrimes cada vegada que pensem que no ens en sortirem, per confortar els qui ens esperen de casa estant sense saber com estem i què viuen realment els nostres ulls i els nostres cors! Les persones moren soles sense tenir a prop els seus éssers estimats, moren però embolcallades per l'amor de Déu en els nostres departaments, on ja no hi ha espai ni temps, sales i corredors sense color; però malgrat el caos i la por que ens afecten també a cadascun de nosaltres, tenim el cor ple per lluitar sense parar, en tot moment, per donar la vida al qui sembla que ja no en té! Sigueu la nostra força en el Sant Rosari; sigueu el nostre oxigen en la lectura de la Paraula i en la recitació de l'Ofici Diví! Sigueu la resurrecció al cel pels nostres pacients quan partiu el pa, on Crist es manifesta viu per cada fill que es deleix per l'Aigua Viva de la Salvació!"

Estimats, entrem en la Setmana Santa i en la joia invencible de la Pasqua tot acollint aquesta crida a ser membres vius del Cos del Ressuscitat, recordant sempre que la vida del Cos de Crist és la caritat!

Fr. Mauro-Giuseppe Lepori OCist